

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตร CIPP Model ของ Stufflebeam, D.L. ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สรุปในภาพรวมมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริบท และด้านกระบวนการ สำหรับความคิดเห็นเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเป็นรายด้านดังนี้

ด้านบริบท : จุดประสงค์ของโปรแกรมวิชา โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระรายวิชาในหลักสูตร

ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของโปรแกรมวิชา มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาสามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาได้ และหลักการของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีด้านเทคนิคในการปฏิบัติงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์มีความทันสมัย

ด้านโครงสร้างของหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 85 หน่วยกิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีเพียงส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นว่าเป็นจำนวนคาบและหน่วยกิตที่ไม่เหมาะสม คือ มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป ได้แก่ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชามนุษยศาสตร์ วิชาไทย เทคโนโลยีสารสนเทศกับชีวิต เศรษฐศาสตร์ทั่วไปและการฝึกงาน ส่วนจำนวนคาบและหน่วยกิตที่ควรเพิ่ม ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและการใช้โปรแกรมนำเสนองาน

ด้านเนื้อหาสาระรายวิชาในหลักสูตรมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความทันสมัยอยู่ในระดับปานกลาง ความน่าสนใจอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโปรแกรมวิชาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น : ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร

ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรับผิดชอบต่อตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนวารสารและนิตยสารเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ด้านกระบวนการ : การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านอาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและนักศึกษาทราบคำอธิบายรายวิชาและขอบข่ายแต่ละวิชาชัดเจนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.2 อภิปรายผล

การจัดรูปแบบการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่ ในปีการศึกษา 2546 เมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งแล้วควรต้องทำการประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลมาพิจารณาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2524 : 23) กล่าวคือ การประเมินเป็นการตรวจสอบคุณภาพ ความหมายของวัตถุประสงค์การศึกษา ความก้าวหน้าของโครงการ และบุคคล ความถูกต้องของการดำเนินงาน โครงการ ช่วยในการตัดสินใจนำประโยชน์ไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้หลักสูตรการเรียนเหมาะสมยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายผลการประเมินหลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation)

ด้านบริบทในภาพรวมมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จุดประสงค์ของ โปรแกรมวิชา มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ โปรแกรมวิชาและหลักสูตร มีความสอดคล้องกับหลักการของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีในทุกด้าน สามารถนำประโยชน์จากการศึกษาโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ในการพัฒนางานและธุรกิจด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงานในท้องถิ่น นอกจากนี้ นักศึกษาสามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้ ซึ่ง สงัด อุทรานันท์ (2532 : 211) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้นั้นควรมีลักษณะ ดังนี้ ต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชาติ ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ต้องมุ่งสร้างเสริมค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม โดยให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจว่าสิ่งใดควรอนุรักษ์ไว้และรู้จักสร้างสรรค์ให้เจริญก้าวหน้า ต้องเน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามหลายด้าน ต้องช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษามากที่สุดไม่ว่าความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ต้องมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ และต้องยืดหยุ่นได้ และเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมกับ

สภาพที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชรรยงค์ ศัตร์ครุฑ (2544 : บทคัดย่อ) เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาก่อสร้าง พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ภาษาที่ใช้มีความ ชัดเจนและเข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับมาก

ด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร จำนวน 85 หน่วยกิตรายวิชา มีจำนวนคาบและหน่วยกิตที่เหมาะสม อาจเนื่องมาจากการกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ นั้น เชิญผู้เชี่ยวชาญนักการศึกษาทางนี้โดยตรงมาทำการกำหนดแนวทาง ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ทั้งนี้ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 82) กล่าวว่า โครงสร้างหลักสูตร หมายถึง การจัดกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชา ควรยึดหลักสำคัญ คือให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมกับระดับความเหมาะสมที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์

ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา มีความทันสมัย และความน่าสนใจมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในท้องถิ่น รวมทั้งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โปรแกรมวิชา อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้บางวิชามีเนื้อหาไม่ทันสมัยไม่สอดคล้องตรงกับสภาวะปัจจุบัน ซึ่งใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 82) กล่าวว่า เนื้อหาสาระรายวิชาของหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระรายวิชาที่มีความสำคัญต่อการเรียน มีความถูกต้อง มีความน่าสนใจ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ประ โยชน์ต่อผู้เรียน และเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

ด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางผู้วิจัยขออภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านบุคลากรควรจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีความชำนาญใน โปรแกรมวิชาที่สอน และปริมาณเพียงพอ มีความสามารถใช้เทคนิคในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ นักศึกษาอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชำรง บัวศรี (2542 : 306) กล่าวว่า การเตรียมครูหรือผู้สอน อันเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เพื่อเป็นผู้ที่นำเอาหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนกับผู้เรียนจริง ๆ ดังนั้นจึงต้องเตรียมครูให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะในการใช้ หลักสูตร และเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตรในด้านความรู้ความเข้าใจตั้งแต่เนิ่นๆ โบายจุดมุ่งหมายของการศึกษา

2. ด้านความรู้พื้นฐาน อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับการเรียนตามหลักสูตรนี้ ดังนั้น ควรจัดให้มีการประเมินผลผู้เรียนก่อนเรียนหรือปรับความรู้พื้นฐานเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน เพื่อจัดการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง สิตางค์ เจนวินิจัย (2541 : 286) กล่าวว่า นักศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในระบบการเรียนการสอน ซึ่งบรรลุผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของนักศึกษาหลายประการ เช่น ความถนัด ความรู้พื้นฐานเดิม

ความพร้อม ความสนใจและความผูกพันในการเรียน ทักษะในการเรียนเกิดการเรียนรู้ ความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่เรียน ฯลฯ

3. ด้านงบประมาณ เนื่องมาจากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง และซอฟต์แวร์ต่าง ๆ มีราคาสูง ตลอดจนมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงความสามารถในการใช้งานอย่างรวดเร็ว ในขณะที่งบประมาณของทางราชการมีจำกัดและมีระบบการเบิกจ่ายสำหรับการจัดซื้อทำได้ยากทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถฝึกปฏิบัติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้เต็มที่ เพราะฉะนั้น ควรมีการเตรียมงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง ทั้งนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 64) กล่าวว่า งบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการใช้หลักสูตร ถ้าการเตรียมงบประมาณไว้อย่างเพียงพอและเหมาะสมจะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จด้วยดี

4. ด้านเอกสารตำรา จะเห็นได้ว่าหนังสือและตำราเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีราคาค่อนข้างสูง และหลากหลาย ในขณะที่งบประมาณในการจัดซื้อมีไม่เพียงพอ จึงทำให้เอกสารตำราที่มีจำนวนจำกัด และไม่ทันสมัย จึงมีส่วนทำให้เกิดผลต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น จึงสมควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดซื้อเอกสารตำราให้เพียงพอและทันสมัย

5. ด้านสื่อและอุปกรณ์ อาจเนื่องมาจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มีจำนวนไม่เพียงพอกับผู้เรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนในภาคทฤษฎีและปฏิบัติไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระรายวิชา สมควรให้มีการปรับปรุงพัฒนาสื่อเหล่านั้น รวมทั้งจัดหาโปรแกรมช่วยสอนให้เพียงพอทั้งจำนวนและเนื้อหา และควรมีการปรับปรุงประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ช่าง บัวศรี (2542 : 286) ที่กล่าวว่า สื่อและอุปกรณ์จะช่วยให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6. ด้านอาคารและสถานที่ สำหรับห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ไม่ทันสมัยและหรือมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ขนาดของห้อง รวมทั้งความสะดวกสบายต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การจัดการเรียนการสอนกับผู้เรียนทั้งสิ้น ดังนั้นถ้าต้องการให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้ว จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด ซึ่ง สรรเสริญ ไหมทอง (2537 : 17) กล่าวว่า อาคารและสถานที่ที่ใช้ในสถานศึกษาสำหรับการสอน เช่น ห้องเรียน อาคาร ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องสมุด สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

ด้านกระบวนการ การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการศึกษาในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมา ผู้วิจัยขออภิปรายผล เป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากอาจารย์ผู้สอนมีระดับการปฏิบัติการใช้หลักสูตรในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ขอบข่าย

กิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้แล้ว อาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานให้นักศึกษาเรียนรู้การปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของกรมวิชาการ (2538 : 1) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ เป็นการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของนักศึกษา โดยนักศึกษามีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. การวัดผลการศึกษา มีหลักเกณฑ์วิธีการวัดและประเมินผลที่ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาและนักศึกษา มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลน้อย ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรหาวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการประเมินนั้น ๆ ด้วย เพื่อที่จะนำผลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป โดยที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2524 : 23) กล่าวว่า การวัดผลการศึกษา นอกจากเป็นตัวตรวจสอบคุณภาพของประสบการณ์ครูอาจารย์จัดให้แก่นักศึกษาและตรวจสอบคุณภาพนักศึกษาโดยตรงแล้วยังมีประโยชน์ดังนี้ เป็นการประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ การศึกษา ความก้าวหน้าของนักศึกษา และความถูกต้องของการดำเนินการของโครงการ ช่วยในการตัดสินใจ เพราะการประเมินผลช่วยให้เราทราบข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินโครงการเป็นอย่างดีและนำประโยชน์ที่ได้จากการประเมินผลไปปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้หลักสูตรการเรียนการสอนเหมาะสมยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เพื่อประเมินหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ พุทธศักราช 2546 ควรดำเนินการพิจารณาในรายละเอียดของเนื้อหาสาขาวิชาที่มีความทันสมัย น่าสนใจ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในสภาวะปัจจุบันถึงอนาคต และพิจารณาด้านเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตลอดจนเพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการศึกษาต่อในระดับปริญญาได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

5.3.1.2 มีวุฒิการศึกษาที่เหมาะสมกับโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ควรมีการประเมินผู้เรียนในด้านพื้นฐาน ความรู้เดิมหรือปรับพื้นฐานความรู้ ความพร้อมความสนใจตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์นอกจากนี้ควรเร่งดำเนินการจัดสรรงบประมาณ สำหรับจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดจนความพร้อมของอาคารสถานที่สำหรับฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3.1.3 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ควรปรับปรุง เทคนิควิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา โดยให้มีความหลากหลาย ยืดหยุ่นการประเมินตามสภาพจริง โดยเปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จะเป็นการช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

5.3.1.4 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ความมุ่งหมายของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของสังคม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนในมุ่งพิจารณาหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในสังคมและชุมชน+

5.3.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

5.3.2.2 ควรทำการประเมินหลักสูตรโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความต้องการของผู้เรียน ศึกษาสภาพปัญหา การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

5.3.2.3 ติดตามประเมินผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ไปแล้วประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด หรือเปรียบเทียบความรู้ที่ได้รับกับสถาบันการศึกษาอื่น